

dagkalender

2019

Goede moed

Dr. D.J. Steensma
Ds. C. van Atten
Ds. A. Brons
Dr. T.M. Hofman
Ds. H.J.Th. Velema
Ds. P.D.J. Buijs

Ds. K. Jonkman
Ds. J.G. Schenau
Ds. W.A. Capellen
Ds. A.G.M. Weststrate
Ds. J. Westerink
Ds. A. van der Zwan

Buijten & Schipperheijn Motief
Amsterdam

1 januari

dinsdag

nieuwjaarsdag

Lezen: Marcus 9:1-8

Horen

Aan het begin van 2019 staan we met Jezus op een hoge berg. We krijgen een aanwijzing voor onze levenshouding in dit nieuwe jaar: Hoor naar Hem. We gaan het jaar niet in met de belofte dat we Hem steeds zullen zien. Er kunnen dagen komen dat we Hem niet zien, en dat het heel donker is in ons leven. Er kunnen moeilijke dagen komen. Wat dat betreft zal dit nieuwe jaar niet anders zijn dan het jaar dat achter ons ligt. Het zien is in deze bedeling heel beperkt, als in een spiegel. Het echte zien zal pas werkelijkheid zijn op de dag van Christus. Wat in 2019 nodig is, bij het afdalen van de berg en in de tijd daarna, is 'horen': luisterend naar Zijn stem, reis ik naar Jeruzalem. Mét de belofte dat Zijn woorden het geloof versterken. Wat het geloof dan uitwerkt? Het doet je tóch zien! Je ziet dan wat anderen niet zien, namelijk het Koninkrijk van God. Jezus zei dat sommigen het Koninkrijk zouden zien voordat zij zouden sterven. Vervolgens nam Hij drie discipelen mee een hoge berg op. Daar zagen ze de Heiland, die meer is dan een Mozes of een Elia. Hoor naar Hem!

2 januari

woensdag

Lezen: Marcus 9:9-13

Vasthouden

Na Zijn verheerlijking daalde Jezus de berg af. Over wat er was gebeurd, moesten de discipelen hun mond houden. Het gebeuren waarvan zij getuige waren, moest geheim blijven. Ze mochten aan niemand vertellen wat op de berg had plaatsgevonden, voordat de tijd daarvoor was gekomen. Dat zou pas na Pasen zijn. Zij moesten zwijgen, terwijl wij vandaag moeten spreken. Maar daarvoor moet je wel vasthouden aan de woorden van Jezus over de opstanding uit de doden. Zo deden ook de discipelen. Ze probeerden vervolgens te begrijpen wat Hij daarmee bedoelde. Alleen zo houd je Zijn woorden vast: als je zoekt naar de bedoeling daarvan, samen met geloofsgenoten. Dit vasthouden is niet altijd gemakkelijk. De discipelen daalden met Jezus de berg af, die verder moest gaan op Zijn lijdensweg, de weg van vernedering en neerdaling in de diepste godverlatenheid. Hij zou veel moeten lijden, en veracht worden. Op die weg moesten de discipelen Hem volgen. Zij moesten achter de Heiland aan hun kruis dragen. Maar hoe kun je deze navolging volhouden? Alleen door het vasthouden aan Zijn woord. Had Hij niet gesproken over opstanding uit de doden, en over de komst van Zijn Koninkrijk in kracht? Daarom: vasthouden!

Brengen

Iemand had zijn grootste zorg bij Jezus gebracht: 'Meester, ik heb mijn zoon tot u gebracht.' De man vertelde wat zijn zorg ten aanzien van zijn zoon was. Hij had de discipelen om hulp gevraagd, maar zij hadden hem niet kunnen helpen. Het bleek echter dat de zoon toch niet bij Jezus was. Want wat zegt Jezus: 'Breng hem bij Mij.' Dat kan dus: dat je je zorg bij Jezus brengt, dat die zorg toch niet bij Hem is, en dat er dan een nieuwe daad nodig is. Een nieuw 'brengen'. Een aanhoudend brengen dus. Maar wie gehoorzaam is aan Zijn bevel – 'Breng Mij uw zorg! Stort uw hart uit!' –, laat Hij niet in de steek. Hij is bewogen met ieder die in afhankelijkheid aanhoudend zijn zorg bij Hem brengt. Het geheim daarvan? Marcus vertelt later in zijn evangelie dat Jezus naar Golgota werd gebracht (15:22). Omdat Jezus zich daarnaartoe liet brengen, mogen wij vandaag onze zorgen bij Hem brengen, en verder alles wat ons hart benauwt. Oók datgene waarop we geen grip hebben, zoals een zoon die door duistere machten in de greep wordt gehouden. Wat dan nodig is? Een volhardend 'brengen'.

Geloven

'Alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft.' De vader die zijn zoon bij Jezus had gebracht, vatte deze woorden persoonlijk op: De Meester wil dat ik mijn vertrouwen op Hem stel. Maar hoe kan ik dat doen? Er was ongeloof in zijn hart. Daarom kon hij niet anders dan een bescheiden geloofsbelijdenis uitspreken: Ik geloof, kom mijn ongeloof te hulp. Deze man sprak geen grote woorden uit, en kon geen belijdenis doen van een rotsvast vertrouwen. Waarom hij dat niet kon? Stonden de discipelen hem in de weg? De discipelen hadden geprobeerd de boze geest bij zijn zoon uit te werpen, maar ze waren daartoe niet in staat geweest. Dan was er ook nog veel volk op de been, met daarbij Schriftgeleerden. Maar aan dat volk had die man ook niet zoveel. Niets anders dan ongeloof was er bij de mensen. Dat ongeloof en daarnaast ook de onmacht van de discipelen stond zijn geloof in de weg. 'Hoelang', zo vroeg Jezus, 'zal Ik uw ongeloof nog verdragen?' Ongeloof is een blokkade, voor jezelf, maar ook voor je naaste. Gelukkig is diegene die te midden van alle blokkades van ongeloof, en te midden van eigen ongeloof, tóch gelooft, én daarbij de hulp van Jezus inroept.

Vragen

Hoe vaak komt het woordje 'vragen' bij Marcus voor? Zo'n vijftieng keer. Opvallend. Veel meer dan elders in het Nieuwe Testament. En als we dit woord bij Matteüs of Lucas tegenkomen, hebben deze evangelisten het waarschijnlijk van de evangelist Marcus overgenomen. Herhaaldelijk vermeldt Marcus dat mensen iets aan Jezus vragen. Hij onderstreept daarmee dat Jezus de leraar is, aan wie vragen gesteld mogen worden. Had ook de man die zijn zoon bij Jezus bracht, Hem niet aangesproken met 'Meester' (vs.17)? Bovendien vindt het onderwijs van Jezus *in een huis* plaats, in een besloten kring, als de Meester met Zijn leerlingen alleen is, in de kring van Zijn gemeente. Hij geeft dan catechese aan de Zijnen. Steeds komt dan ook het motief van thuisonderwijs terug bij Marcus. Jezus beantwoordt vragen als *in ene huis zijn of thuisgekomen zijn*. Kijk ook maar eens in vers 33. Het lijkt wel alsof de evangelist zegt: 'Vragen staat vrij! Kom maar op met je vragen. De Meester wil antwoord geven, juist in de kring van Zijn gemeente. Zoek die kring dan ook op.' Morgen is het zondag. Je mag je vragen meenemen. Let dan ook maar goed op welk antwoord Hij geeft.

Niet begrijpen

De discipelen konden het onderwijs van hun rabbi niet begrijpen. Maar wat begrepen ze dan niet? In Zijn onderwijs had Jezus de titel genoemd die Hij had gekregen: Zoon des mensen. Al twee keer eerder zijn we deze titel tegengekomen in het evangelie van Marcus. Eerst in vers 9 van dit hoofdstuk: de discipelen mochten niet spreken over wat ze op de berg hadden gezien en gehoord, voordat de Zoon des mensen uit de doden zou zijn opgestaan. Daarna lezen we in vers 12 dat de Zoon des mensen veel moest lijden en veracht worden. Nog op verscheidene andere plaatsen lezen we in dit evangelie deze titel. Het evangelie van Marcus wordt dan ook wel eens genoemd: het evangelie van de Zoon des mensen. Dat zegt toch wel wat! Marcus tekent deze Mensenzoon vooral in Zijn lijden. Een groot deel van het evangelie is daaraan gewijd. Dat komt ook in deze tekst naar voren: de Zoon des mensen moest ter dood gebracht worden. Deze uitspraak, die evangelie is, staat ook in de prediking van vandaag centraal: Christus en die gekruisigd. Wie kan – als eenvoudige leerling van de Meester – dit onderwijs begrijpen? 'In deze zee verzinken mijn gedachten.'

Ontvangen

Wie een 'kind' ontvangt in Jezus' naam, ontvangt de Meester zelf, en dan ook de Vader. Een 'kind'? Welke kinderen dan? Zulke kinderen. Vast en zeker bedoelde Jezus Zijn discipelen. Zij waren gelijk aan kinderen. Even daarvoor had Hij hen bij Zich geroepen, zoals hij daarna een kind bij Zich riep. Het was alsof Jezus hen een voor een bij Zich riep en omarmde. Het was alsof Hij daarmee tot Zijn kerk sprak, en de discipelen een voor een in haar midden plaatste. 'Wie zulke mannen ontvangt in mijn naam, ontvangt Mij.' Ja, daartoe waren de discipelen, die later apostelen werden genoemd, geroepen. Om de gemeenten toe te rusten. Maar wie zijn ze in zichzelf? Wat stelt een kind voor? Moet je naar een kind luisteren? 'Nu', zo zegt Jezus, 'als zo'n "kind" komt, komt hij niet op eigen gezag, maar "in mijn naam", dat is: op Mijn gezag. Ontvang hem dan ook zo.' Wie de gezondene ontvangt, ontvangt de Zender zelf, en daarmee God die Hem gezonden heeft. Zoals God Zijn Zoon zond, zendt de Zoon Zijn discipelen. Zo omarmt Jezus iedere ambtsdrager die in Zijn naam Zijn gemeente dient, en in zichzelf niets anders is dan een kind.

Zich ergeren

Iemand dreef in de naam van Jezus boze geesten uit. Maar de discipelen hadden daar moeite mee. Zij alleen hadden toch gezag en macht daartoe ontvangen? Werd de naam van hun Meester niet misbruikt door deze man die niet tot hun kring behoorde? Johannes bracht de ergernis van de discipelen onder woorden. 'Hoe kan iemand die "ons" niet volgt, toch zo'n teken tot stand brengen? Wij zijn toch degenen die echt bij Jezus horen?' Maar toen leerde de Heiland Zijn discipelen dat ergernis niet nodig is. Zijn naam heeft ook buiten de kring van de Zijnen gezag. Hij is niet aan de kring van Zijn gemeente gebonden, en al helemaal niet aan hun idee over hoe Hij mensen gebruikt. De Heiland is vrij in Zijn handelen. Daarom is het nodig dat we oog hebben voor Zijn werk buiten de kring waarin we zelf staan. Daarbij past dat we niet al te stellig zijn in ons oordeel over diegenen die niet tot onze eigen kring of kerk behoren. Wie de naam van Jezus noemt, zal niet snel daarna kwaad van Hem spreken (vs. 39). Ook buiten de kring waarin wij zelf persoonlijk geroepen zijn, laat Hij Zijn macht gelden.

Gastvrij zijn

De kerk heeft een roeping ten opzichte van verkondigers van het evangelie. Deze roeping bestaat in het bewijzen van eerbied en het betonen van gastvrijheid. De Heiland zal deze weldaad niet vergeten. Wie Zijn dienaren gastvrij en respectvol ontvangt, handelt 'in Zijn Naam' en op Zijn gezag. Maar is déze gastvrijheid en déze respectvolle behandeling – met alleen maar een beker water – niet wat aan de magere kant? Nee, niet in een tijd waarin verkondigers van het evangelie veel tegenstand en vijandschap ondervinden. In een situatie van vervolging is een beker water al heel wat! Maar er is meer. De grootte van de gave is toch niet beslissend? Wel beslissend is de houding waarmee de gave wordt geschonken, namelijk eerbied voor Christus die verkondigers van Zijn evangelie uitzendt. Vanuit die eerbied kan de een zich een grote gave permitteren ten dienste van de voortgang van het evangelie, terwijl de ander niet meer kan doen dan – in onze ogen – iets gerings. Maar ook een beker water, gegeven in ontzag voor Jezus, heeft grote waarde in Zijn Koninkrijk. Er zal loon zijn voor eenieder die verkondigers van Zijn evangelie – uit liefde voor dat woord – met eerbied behandelt en gastvrijheid biedt.

Zout hebben

Zout maakt eten smaakvol. Het beschermt ook tegen bederf. Vooral 'de kleinen' hebben bescherming tegen bederf nodig. Deze kleinen zijn diegenen die zich klein maken voor God, en in Hem geloven. Zij zijn kostbaar in Zijn ogen. Daarom spreekt Jezus een waarschuwing uit. Wie deze kleinen welbewust tot zonde verleidt en daardoor het geloof bederft, moet het ergste vrezen. Verleiding en misbruik van 'kleinen' gaat ook vandaag de kerk niet voorbij. Hoeveel van 'deze kleinen' zijn daardoor inmiddels hun geloof kwijtgeraakt? Dan past er een oproep tot zelfbeheersing. Maar ook op andere terreinen is die zelfbeheersing nodig. Beheersing van hand, voet en oog. De hand kan toch tot zonde verleiden, en ons dingen laten doen, die tot eeuwige schade zijn? Onze voet kan ons toch brengen op plaatsen die eeuwige schade veroorzaken aan lichaam en geest? Ons oog kan toch dingen zien waarvan we eeuwig spijt zouden hebben en waarvan we niet in eigen kracht los kunnen komen? Daarom een eenvoudig gebod van Jezus: Heb zout in uzelf. Heb het zout van zelfbeheersing in uzelf, en het zout van de wijsheid die een leerling van het Koninkrijk ontvangt door het onderwijs van zijn Meester.

Trouw zijn

Jezus leerde Zijn discipelen niet dat elke echtscheiding verboden is. Soms is er geen andere mogelijkheid en rest er niets anders dan het opzeggen van de huwelijksband. Jezus heeft oog voor die vrouw die door haar man wordt genegeerd, gekleineerd en verwaarloosd. Hij heeft oog voor die man die door zijn vrouw te schande wordt gemaakt. Hij is met barmhartigheid bewogen over eenieder die in huwelijkse eenzaamheid verkeert, en moet constateren dat zijn meest nabije naaste een 'intieme vreemde' is geworden. Jezus profeteert tegen een *willekeurig en zelfzuchtig* uiteengaan. Sommigen in Zijn tijd zeiden: een man mag zijn vrouw wegsturen als hij haar maar een scheidingsakte geeft, en haar financieel compenseert. Zij beriepen zich voor deze ruime scheidingspraktijk op Mozes. Maar Jezus verwierp een dergelijk beroep op Mozes: geen lichtvaardige scheiding! Hij onderstreepte de huwelijkse trouw. Trouw aan de eens gegeven belofte en aan de meest directe naaste. Trouw aan de relatie ook die een ontwikkeling doormaakt en kan veranderen. Trouw ten slotte aan de roeping waarin je geroepen bent zoals Hij trouw was in Zijn roeping, ook al was de weg die Hij moest gaan soms ontzettend zwaar.

Gehoorzamen

Wie het Koninkrijk van God wil binnengaan, kan dat niet anders doen dan als een kind. Daarmee is niet gezegd dat een gelovige aan belangrijke vragen van het leven voorbijgaat en zou moeten ophouden met nadenken over ingewikkelde zaken. Jezus sprak naar aanleiding van het kind-zijn in zijn dagen. Wat was toen daarvoor kenmerkend? Kenmerkend was gehoorzaamheid. Een kind deed wat van hem werd opgedragen. Dat is dan ook de houding van een discipel van het Koninkrijk: gehoorzaamheid. Dan maken verstandelijke vermogens geen verschil. Het maakt niet uit of je heel intelligent bent of wat minder. Het maakt niet uit of je een stabiel persoon bent, of helemaal niet. Dan maakt je positie in de samenleving geen verschil, of die hoog of laag is. Dan maakt het geen verschil of je het gezag en de macht bezit ingrijpende beslissingen te nemen, of niet. Als je maar lijkt op een kind dat gehoorzaam is aan zijn vader. Het Koninkrijk van God is voor diegenen die bereid zijn Jezus te gehoorzamen. Gelukkig is diegene die morgen als een kind luistert naar de prediking van het evangelie, met deze vraag in zijn hart: Here, wat wilt U dat ik doen zal?